

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid Sidensjöskolan i
Örnsköldsviks kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Sidensjöskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Sidensjöskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa bättre möjligheter för lärarna att samverka kring bedömningsfrågor, gärna även med andra skolor.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **31 mars 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:5254) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling, Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation och offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt och på olika sätt upp och analyserar skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande, hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen samt lärarnas förutsättningar att genomföra en god undervisning. Rektorn gör en bred uppföljning av kunskapsresultaten som omfattar såväl betyg, resultat från nationella prov och screeningar samt elever som riskerar att inte uppnå målen. Rektorn skaffar sig en bild av både styrkor och utvecklingsbehov i undervisningen på flera olika sätt. Exempelvis genom de enkäter som elever och lärare genomför, genom egna och elevhälsans lektionsobservationer samt i medarbetarsamtal och i de olika mötesforum som finns på skolan.

Rektorn bedriver tillsammans med lärarna ett fungerande analysarbete som genomförs på olika nivåer. Dels löpande under läsåret genom avstämningar, dels övergripande för hela skolan terminsvis. Dessa analyser ligger sedan till grund för vilka konkreta utvecklingsinsatser som ska prioriteras. En övergripande analys av skolans samlade resultat genomförs av arbetslagen och rektorn vid varje läsårs slut. Denna skickas sedan till huvudmannen. Underlaget ligger till grund för kommande läsårs utvecklingsarbete samt för hur resurser ska fördelas för att bäst möta de behov som finns på skolan.

Då matematikresultaten på skolan har varit svaga de senaste åren har ett antal åtgärder vidtagits i syfte att förbättra resultaten. En åtgärd har varit en anpassning av material i syfte att skapa likvärdighet i förhållande till högstadiet. Under pågående läsårs har ett arbete med att utveckla matematikundervisningen initierats och påbörjats i förskoleklass. Arbetet

är tänkt att pågå under en fyraårsperiod och även inkludera lågstadiet. Analyser visar även att det finns behov av att utveckla elevernas läsförmåga. Ett antal lärare har i en del av sina tjänster så kallat "rörligt pedagogiskt stöd" och stöttar elever som utifrån läsårets olika screeningar identifierats behöva stöd. Under läsåret kan dessa rörliga resurser justeras efter samråd mellan klasslärare och specialpedagog. Skolan har en screeningplan och genomförda screeningar visar på förbättringar i såväl matematikkunskaper som läsförmåga.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har skapat en tydlig organisation för samverkan mellan lärare och med elevhälsan genom återkommande och schemalagda mötesforum. Skolenheten har olika teman av konferenser, såsom arbetslagsträffar, organisationskonferenser, specialpedagogiska konferenser, utvecklingskonferenser och arbetsplatsträffar samt ett fastlagt dialogforum, så kallad öppen elevhälsa. Mötena har ett tydligt syfte och en regelbundenhet. Därutöver kan lärarna själva boka in sig hos elevhälsan om de vill lyfta något ärende. Rutinen för uppföljning och återkoppling kring ärendegången har tidigare upplevts otydlig av lärarna, varpå den har förtydligats och förbättrats och är numera känd hos alla lärare. Rektorn gör lektionsbesök för att se att lärande sker i kollegiet och att det ger avtryck i undervisningen. Om insatser behövs tar rektorn hjälp av specialpedagog eller kommunens pedagogiska stödteam. Det kollegiala lärandet bedrivs utifrån beslutade utvecklingsområden. Lärarna efterlyser dock ett större utrymme för pedagogiska frågor och anser att det upplägget skolan hade i arbetet med mattelyftet fungerande väl.

Skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas. Skolenhetens personal känner väl till vilka rutiner som gäller, exempelvis rutiner kring konflikter, kränkingsanmälningar och frånvarouppföljning. Rektorn tar ansvar för att obehöriga lärare introduceras i skolans uppdrag och förhållningssätt genom att ge en väl avvägd introduktion och stöd i arbetet.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Rektorn leder och styr ett genomtänkt och långsiktigt jämställdhetsarbete och vidtar vid behov åtgärder för att alla elever oavsett könstillhörighet ska få samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorn analyserar exempelvis kunskapsresultat, trygghetsresultat och anmälan om kränkande behandling utifrån ett jämställdhetsperspektiv. En analys av kränkingsärenden visar att flickors konflikter inte är synliga på samma sätt som pojkars konflikter. För att kunna fånga upp de konflikterna bättre har skolan infört en högre bemanning vid raster. Skolan har även inlett ett arbete med "våldspyramiden" (en modell som förklarar hur olika former av våld skapas och reproduceras) samt ett arbete med att tillgängliggöra

könsneutrala omklädningsrum eftersom det finns elever på skolan som varken identifierar sig som flickor eller pojkar. På uppdrag av huvudmannen genomför skolenheten jämställdhetsanalyser och elevhälsoteamet har tillsammans med lärarna fått i uppdrag att peka ut ett problemområde för skolan. Utifrån könsnormer är fokusområde för pågående läsår *Skolans kommunikation med hemmen* där personalen på ett medvetet sätt i högre utsträckning kommunicerar med papporna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever och elevhälsa, vid lektionsobservationer och av inkommen dokumentation samt offentlig statistik.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är överlag välstrukturerad och lärarna arbetar aktivt med att tydliggöra syftet med undervisningen och på olika sätt stödja eleverna. Skolan arbetar utifrån en förutbestämd lektionsstruktur som kallas "Nätralektionen" för att de ska göra så lika som möjligt oavsett klass och för att eleverna ska känna igen sig under hela sin skolgång. Lektionen inleds ofta med en gemensam introduktion där lärarna förmedlar lektionsinnehållet, något som de ofta även skriver upp på tavlan. Lärarna förklarar även syftet med undervisningen för eleverna och försöker få eleverna att förstå att det de lär sig inte endast är något de gör för stunden. Lärarna har olika strategier för att försäkra sig om att elever förstår lektionsinnehållet och kommer igång med skolarbetet. Efter gemensam genomgång stödjer lärarna eleverna genom att till exempel ge individuella förklaringar till de som behöver det samt genom att gå runt bland eleverna i klassrummet för att försäkra sig om att de förstår och bibehåller

engagemanget. Variation i undervisningen sker såväl i arbetssätt som arbetsformer.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation. Detta gör lärarna på olika sätt exempelvis genom att ge eleverna återkoppling på uppgifter, uppmuntra dem att göra sitt bästa och sikta högre. Eleverna får även öva på att ge och ta positiv feedback. Det sker exempelvis i ett projekt i ämnet teknik där eleverna får presentera sina arbeten för andra klasser.

Lärarna arbetar tillsammans med elevhälsan för att skapa inlärningsmiljöer där eleverna blir sedda och hörda samt för att skapa ett tillåtande klassrumsklimat. Inför pågående läsår har skolan genomfört förändringar i klassrumsmiljön för en klass där det funnits utmaningar med bland annat studiero, genom att köpa in nya möbler och utrustning för att skapa "rum i rummen". Samtidigt visar elevsvar i enkäter som skolan genomfört att "motivation" sticker ut negativt. Rektorn har därför gett lärarna i uppdrag att ta reda på vad det beror på, ett arbete som kommer att följas upp i kompletterande enkäter med eleverna.

Undervisningens innehåll och arbetssätt är i flera fall anpassat till eleverna så att det utmanar och stimulerar alla elever. Lärarna arbetar aktivt med anpassningar tillsammans med elevhälsan för elever i behov av stödinsatser. Dock framgår det av granskningen att det finns utmaningar med att erbjuda elever rätt typ av stöd, framför allt när det gäller att kunna utmana de elever som har kommit längre i sin kunskapsutveckling. Skolan har därför sökt och fått stöd av kommunens pedagogiska stödteam för att på ett bättre sätt kunna möta och stimulera dessa elever.

Elevers delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

I undervisningen ges eleverna möjlighet och utrymme att reflektera över sitt eget lärande. Eleverna får bland annat gå tillbaka till tidigare arbeten för att få syn på sin egen progression. Inför utvecklingssamtal får eleverna reflektera över hur de lär sig bäst, något de sedan diskuterar tillsammans med lärarna i samtalen.

Eleverna ges även ett visst inflytande över undervisningen, bland annat genom att tillsammans utvärdera arbetsområden i ämnen. Det kan även ske kortare utvärderingar efter en lektion med hjälp av till exempel post-it lappar. Lärarna brukar låta eleverna vara med och bestämma på vilket sätt de ska redovisa samt välja om de vill ha muntliga eller skriftliga prov. Eleverna har även möjlighet att föra fram sina synpunkter i klassråd, skolråd och matråd.

Samtidigt visar elevenkäter låga resultat när det kommer till elevers delaktighet och möjlighet att påverka. Rektorn och lärarna har därför

identifierat ett behov av att tillsammans med eleverna prata om vad det innebär att ha inflytande samt att ge dem faktiska möjligheter att kunna påverka.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever och elevhälsa, vid lektionsobservationer och av inkommen dokumentation samt offentlig statistik.

Arbete för studiero och lugn miljö

Det finns ett samlat arbete med att skapa och upprätthålla studiero på skolan. Exempelvis tillämpas en gemensam lektionsstruktur oavsett klass och årskurs som bidrar till en viss förutsägbarhet. Eleverna görs delaktiga i arbetet med studiero, bland annat genom framtagandet av ordningsregler som revideras årligen. Klassregler tas även upp vid varje klassråd.

Studieron är överlag god på skolan även om det finns variationer mellan klasserna. En klass har nyligen haft utmaningar med bristande studiero. Lärarna har tillsammans med elevhälsan och rektorn genomfört en riktad insats och arbetat medvetet i klassen för att förbättra studieron, vilket har gett positiva resultat.

Arbete för trygghet

Personalen arbetar, under ledning av rektorn, medvetet för att skapa trygghet på skolan. Det främjande trygghetsarbetet omfattar aktiviteter och insatser på olika nivåer. På läsårets första skoldag inleder skolan ett arbete med tvärgrupper där elever från olika årskurser har aktiviteter tillsammans, ett arbete som sedan pågår under hela läsåret. Skolan har även friluftsdagar och en skolmusikal varje år som eleverna arbetar med tillsammans.

Det förebyggande arbetet utgår från uppföljning och analys av tryggheten på skolan. Eleverna svarar på enkäter avseende trygghet och kartlägger

tillsammans med personalen otrygga platser för att identifiera risker. Fjölårets enkätresultat visar ett litet brott mot förväntan avseende trygghet på skolan och analysen visade att det framförallt var kopplat till specifika klasser samt bristande trygghet på rasterna. Som en följd av det pågår nu insatser som leds av kurator, dels ett arbete kring våldspyramiden, dels ett arbete kring kommunikation och svåra samtal. Ett arbete med rastvärdar och rastaktiviteter har även inletts, ett arbete som eleverna i årskurs 6 är delaktiga i.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa, vid lektionsobservationer och av inkommen dokumentation samt offentlig statistik.

Rektorns uppföljning och analys av lärarnas bedömning och betygssättning

Rektorn följer regelbundet upp och analyserar lärarnas bedömningar i alla årskurser och ämnen, samt resultat på nationella prov. Detta i syfte att identifiera eventuella avvikelser och för att säkerställa att det sker en likvärdig betygssättning på skolan samt att lärarna gör bedömningar på likvärdigt sätt. Lärarna görs delaktiga samt följer upp och diskuterar skillnader i betygssättningen och bedömningar i syfte att ta reda på eventuella olikheter. När rektorn noterar avvikelser förs samtal med berörda lärare i de aktuella fallen.

Förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra sin bedömning och betygssättning

Rektorn ger lärarna vissa förutsättningar att samverka kring bedömning och betygssättning. I samband med de nationella proven finns tid avsatt för sambedömning. Specialpedagogen utgör även ett bollplank för lärarna i bedömningsfrågor särskilt när det gäller screeningar och nationella prov. För lärare som undervisar i praktisk-estetiska ämnen ordnar kommunen

gemensamma träffar två gånger per termin för att diskutera bedömningsfrågor. Det finns även kommungemensamma bedömningsforum för exempelvis ämnena svenska och matematik. Grundläggande verktyg som gemensamma matriser underlättar bedömningsarbetet för lärarna men analysen i bedömningsarbetet kan utvecklas.

Skolan saknar ett eget mer strukturerat arbete för att regelbundet tillsammans med andra lärare diskutera frågor som rör bedömning, tolkning av styrdokument och elevprestationer samt hur lärarna kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa bättre möjligheter för lärarna att samverka kring bedömningsfrågor, gärna även med andra skolor.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarnas möjligheter att kunna kvalitetssäkra sina omdömen i form av diskussioner och sambedömning med kollegor är begränsade. Det ligger i lärarens profession att göra likvärdiga bedömningar var elever befinner sig i relation till betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper. För att kunna göra likvärdiga bedömningar krävs förutsättningar att kunna kvalitetssäkra bedömningarna på olika sätt.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar arbetet kring bedömning för att samtliga lärare ska få möjlighet att diskutera hur de kan bedöma elevprestationer och hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid omdömen. Rektorn behöver tillsammans med lärarna hitta former för att strukturerat samarbeta kring bedömning. Detta kan rektorn exempelvis ansvara för genom att delta i möten då lärare diskuterar bedömning, ge tydliga instruktioner till samtalsledare, ge i uppdrag till förstelärare eller utforma tydliga mötesstrukturer. I detta arbete ingår också att rektorn ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att säkerställa att deras bedömningar är likvärdiga.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Veronica Bonivart Säfström, undervisningsråd.

I handläggningen av ärendet har utredarna Johanna Salomonsson (föredragande), Britta Seeger och Mattias Ryd medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Tio lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 1–2 oktober 2024. Digitala intervjuer genomfördes 4 och 8 oktober. Besöket genomfördes av utredarna Johanna Salomonsson och Britta Seeger.

Sidensjökolan F–6 är en grundskola som ligger i Örnsköldsviks kommun. Denna granskning omfattar årskurs 1–6 där det går totalt 64 elever.